

Preek "HOMILIE FEEST OPENBARING DES HEREN 2009 (DRIEKONINGEN)"

HOMILIE FEEST OPENBARING DES HEREN 2009

Regelmatig krijg ik de vraag gesteld, tot welk sterrenbeeld ik behoor. Heel wat mensen schijnen daar zo'n betekenis aan te hechten, dat zij maandelijks hun horoscoop raadplegen. Zelfs hooggeplaatste personen schijnen voor het nemen van belangrijke beslissingen na te lezen wat de horoscoop hen aanraadt. Wij die ons zo graag uitgeven voor nuchtere Hollanders, blijken in werkelijkheid zeer bijgelovig te zijn. De damesbladen besteden uitgebreid aandacht aan wat ieder in de komende maand volgens zijn/haar horoscoop te verwachten heeft. De stand van de sterren houdt ons blijkbaar meer bezig dan wij denken. Wij blijken daarmee toch meer met de driekoningen, de drie wijzen, gemeenschappelijk te hebben, over wie ons vandaag is voorgelezen. Zij worden soms afgedaan als simpele natuurmensen. In werkelijkheid waren het zeer ontwikkelde mensen, die de bewegingen van de sterren aan het firmament bestudeerden. Op hun berekeningen wordt in de moderne sterrenkunde nog altijd voortgebouwd. Voor de zeelieden en de trekkers door de woestijn vormden de sterren de hemelse landkaart. Hun routeplanning te land en ter zee oriënteerde zich aan de hand van de hemellichamen. Daarbij vormden bepaalde sterrenbeelden het vaste oriëntatiepunt. Het mag dan ook niemand verbazen, dat de veranderingen in de stand van de sterren gezien werden als de weg waarop God die in de hemel woont, zijn boodschappen kenbaar maakte. Vandaar dat de horoscoop nog altijd zo gelezen wordt.

Of het precies zo gebeurd is of niet: de boodschap van de drie koningen is in elk geval duidelijk. Er is iets gebeurd op deze aarde waarop ons uitdrukkelijk aan het firmament gewezen wordt. Aan dat gebeuren kunnen wij niet voorbij maar is zo bijzonder, dat het ook door ons beschouwd moet worden als een ster, als een oriëntatiepunt voor ons leven: het gebeuren van Gods menswording, de geboorte van het kerstkind, God die ons bestaan is komen delen.

//Wanneer wij andere godsdiensten vragen, wat zij van het christendom vinden, dan klinkt steevast het kritische commentaar: "Wat de christenen geloven, kan niet en is onmogelijk, want God kan niet mens worden." Het hoort bij het wezen van de godheid in andere godsdiensten, dat die godheid op afstand blijft. Geen nabije God van vlees en bloed dus. Geen God, die als kind geboren is. Geen God-van-mensen. Geen God, die met ons meevoelt en die al onze pijnen en zorgen ook tot de zijne heeft gemaakt. Daarvoor is God te verheven. Dus geen God die rondgetrokken is. Geen God die aan het kruis gestorven is. Hun voorstelling verdraagt het niet, dat wij ons God zo concreet voorstellen, dat Hij als Jezus van Nazareth in ons midden gekomen is. Wat ons zo vertrouwd en dierbaar is, dat is voor mensen met een ander geloof zelfs een godslastering.

In een veelheid van opvattingen over God, waarbij ieder voor zichzelf meent het gelijk aan zijn kant te hebben, is er de ster die ons wijst op wat geen mensenverstand kan bedenken en wat eenmalig en uniek is in de mensengeschiedenis: God is mens geworden in dit kind. Dit kind zal ook eens van zichzelf zeggen: "Ik ben de weg, de

waarheid en het leven." Hij is ons oriëntatiepunt, zoals de sterren voor de woestijnreizigers of de zeelieden. Jezus biedt zich aan om voor ons het ware oriëntatiepunt op onze levensweg te zijn. Niet meer de stand der sterren maar een persoon wijst ons de weg door het leven: Jezus, Gods Zoon.

De ster brengt de koningen na veel omzwervingen bij het kerstkind. Zij hebben lang gezocht. Moderne mensen zijn vaak te omschrijven als zoekend gelovigen. "Er moet toch 'iets' zijn," hoor je vaak genoeg zeggen. "Er moet toch meer zijn tussen hemel en aarde." Men noemt dit soort mensen vaak de aanhangers van het 'ietsisme'. Zij zoeken nog. Zij hebben het kind nog niet ontmoet of weigeren aan het kind hun hart te geven als aan God die mens geworden is. Want zo concreet wensen zij het geloof niet te verstaan. Maar zoals Jezus geduld beoefende met zijn mensen en ons verbood om te snel de veldgewassen tot onkruid te verklaren, dat je kunt uittrekken, zo moeten ook de zoekers van onze dagen de tijd krijgen om te ontdekken. Beter zoekende gelovigen dan onverschilligen.

De drie wijzen komen van verre. Zo omschrijven moderne mensen ook vaak hun lange zoektocht naar Jezus. Zij leken Jezus ook niet nodig te hebben. Zij hadden hun levensrouten en levensplan zelf uitgestippeld. Maar plotseling wordt het uitgestippelde leventje met zijn planningen op zijn kop gezet. Het kan tegenslag zijn of gewoon en ontevredenheid met je eigen zelf. Een innerlijke onrust maakt zich van hen meester. Met de drie wijzen gaan wij op zoek.

Het schijnsel van de ster is soms helder, maar soms ook zwak en soms helemaal niet meer te herkennen. Soms ziet de moderne mens het niet meer zitten. Soms weet hij niet meer waarheen. Soms gaat hij te rade bij verkeerde raadgevers, zoals de koningen die bij Herodes aanklopten. Maar langs alle mogelijke wegen en omwegen wordt de zoekende mens bij de Heiland van de wereld gebracht: Jezus, de persoon geworden liefde Gods, die ons tegemoet treedt.

Wij bidden met de drie Wijzen: Heer Jezus, trek ons aan met een eenvoudig gebaar, een klein teken.

Toon ons de weg naar U. Schenk ons de vreugde U te vinden en wij geven het beste van ons hart aan U. Amen.